

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

08.12.2016 № 146 - рк/к

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ДЕРГАЧІКОМУНСЕРВІС»
ДЕРГАЧІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

62303, Харківська обл., Дергачівський район,
м. Дергачі, вул. 1 Травня, 20

Про припинення порушення
законодавства про захист
економічної конкуренції

В ході дослідження ринків послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, що перебувають в комунальній власності територіальної громади м. Дергачі Харківської області (надалі – Послуги), на підставі подання першого відділу досліджень і розслідувань від 03.11.2016 № 373 за ознаками вчинення Комунальним підприємством «Дергачікомунсервіс» Дергачівської міської ради (надалі – КП «Дергачікомунсервіс») порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яка була б неможливою за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України прийнято розпорядження від 03.11.2016 № 135-рп/к про початок розгляду справи № 1/02-102-16 (надалі – Справа).

Бездіяльність КП «Дергачікомунсервіс» полягає у не розрахунку та не поданні Дергачівській міській раді для встановлення тарифів економічно обґрунтованих витрат на надання Послуг.

В ході розгляду Справи встановлено наступне.

КП «Дергачікомунсервіс» є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунки в банках, печатку, штампи, бланки зі своєю назвою та інше. Засновником КП «Дергачікомунсервіс» є Дергачівська міська рада Харківської області. Місцезнаходження: 62303, Харківська обл., Дергачівський район, м. Дергачі, вул. 1 Травня, 20. Ідентифікаційний код – 38655895. Відповідно до інформації з сайту <https://usr.minjust.gov.ua> Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань одним з видів діяльності КП «Дергачікомунсервіс» є комплексне обслуговування об'єктів (код за КВЕД 81.10).

Надаючи Послуги, КП «Дергачікомунсервіс» у розумінні статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" є суб'єктом господарювання.

З метою визначення монополюного (домінуючого) становища КП «Дергачікомунсервіс» застосовано Методику визначення монополюного (домінуючого) становища суб'єктів

господарювання на ринку, затверджену розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р та зареєстровану Міністерством юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605.

Об'єктами дослідження щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- Послуги;
- КП «Дергачікомунсервіс» – надавач Послуг.

Послугами користуються споживачі (фізичні та юридичні особи), які мешкають та/або розташовані в межах м. Дергачі Харківської області.

Згідно зі статтею 1 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" утримання будинків і прибудинкових територій – це господарська діяльність, спрямована на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи щодо забезпечення експлуатації та/або ремонту жилих та нежилых приміщень, будинків і споруд, комплексів будинків і споруд, а також утримання прилеглої до них (прибудинкової) території відповідно до вимог нормативів, норм, стандартів, порядків і правил згідно із законодавством.

В розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" послуга з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій є товаром.

Враховуючи, що Послуги не мають заміників, товарними межами ринку є послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.

Рішенням XLIV сесії VI скликання Дергачівської міської ради Харківської області (надалі – Міська рада) від 19.06.2013 № 7 "Про визначення виконавця житлово-комунальних послуг будинків житлового фонду комунальної власності та соціальної сфери територіальної громади Дергачівської міської ради" (надалі – Рішення), КП «Дергачікомунсервіс» визначено виконавцем послуг з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій.

Згідно з інформацією Міської ради, наданою листом від 11.10.2016 № 2219/02-19, у КП «Дергачікомунсервіс» знаходяться на обслуговуванні наступні житлові будинки:

- № 10А, 10Б, 10В, 10Г, 10Д, 10Є, 10Ж, 10К по вул. Садова у м. Дергачі Дергачівського району Харківської області;
- № 23 по вул. Суворова у м. Дергачі Дергачівського району Харківської області;
- № 5А на площі Перемоги у м. Дергачі Дергачівського району Харківської області;
- № 176, 176Б, 176В (гуртожиток), 178 по вул. Сумський шлях у м. Дергачі Дергачівського району Харківської області;
- № 27 (гуртожиток) по вул. Наукова у м. Дергачі Дергачівського району Харківської області;
- № 13, 31, 19, 20, 21, 21А, 22, 23, 11Б, 11Г, 1, 1Є, 3, 5, 7, 9, 10, 11, 12 по вул. Центральна у м. Дергачі Дергачівського району Харківської області.

Отже, територіальними межами ринку є територія м. Дергачі Дергачівського району Харківської області, на якій знаходяться будинки і споруди та прибудинкова територія, що перебувають в комунальній власності відповідної територіальної громади.

Відповідно до статті 7 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг належить визначення виконавця житлово-комунальних послуг (крім послуг з централізованого опалення, послуг з централізованого постачання холодної води, послуг з централізованого постачання гарячої води, послуг з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем)) відповідно до цього Закону в порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

Крім цього, відповідно до пункту 1.6 Порядку визначення виконавця житлово-комунальних послуг, затвердженому наказом Держжитлокомунгоспу України від 25.04.2005 № 60, виконавець житлово-комунальних послуг визначається органами місцевого самоврядування, крім випадків коли власник (власники) житлових будинків бажає (бажають) визначити виконавця житлово-комунальних послуг самостійно.

Таким чином, одним з бар'єрів для вступу потенційних конкурентів на ринок Послуг є адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю визначення Міською радою виконавця зазначених послуг.

Враховуючи наведене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «Дергачікомунсервіс» має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку Послуг.

Відповідно до пункту 2 статті 14 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" ціни/тарифи на комунальні послуги та послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій формуються і затверджуються, зокрема, органами місцевого самоврядування відповідно до їхніх повноважень, визначених законом.

Відповідно до статті 31 Закону України "Про житлово-комунальні послуги":

- виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів;

- органи місцевого самоврядування встановлюють тарифи на житлово-комунальні послуги в розмірі не нижче економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво (надання).

Порядок формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 (надалі – Порядок), визначає механізм формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій і поширюється на суб'єктів господарювання всіх форм власності, які надають послуги, суб'єктів господарювання всіх форм власності, що спеціалізуються на виконанні окремих послуг, на умовах субпідрядних договорів з виконавцями, органи місцевого самоврядування, власників, орендарів житлових будинків (гуртожитків), власників (наймачів) квартир (житлових приміщень у гуртожитках), власників нежитлових приміщень у житлових будинках (гуртожитках).

Відповідно до пункту 2 Порядку тарифи (нормативні витрати, пов'язані з утриманням будинків і споруд та прибудинкових територій) розраховуються окремо за кожним будинком залежно від запланованих кількісних показників фактичного надання послуг з урахуванням забезпечення належного санітарно-гігієнічного, протипожежного, технічного стану будинків і споруд та прибудинкових територій з урахуванням типового переліку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.

При цьому, відповідно до пункту 3 Порядку під час установлення тарифу на послуги необхідно забезпечувати прозорість визначення вартості усіх послуг з розрахунку на один квадратний метр загальної площі квартири, житлового приміщення у гуртожитку та нежитлового приміщення у житловому будинку (гуртожитку).

Крім цього, відповідно до частини четвертої статті 32 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" розмір плати за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій встановлюється залежно від капітальності, рівня облаштування та благоустрою.

Згідно з інформацією, що міститься в матеріалах Справи Міська рада пунктом 2 Рішення встановила для КП «Дергачікомунсервіс» тарифи на житлово-комунальні послуги, які діяли для КП «Дергачівський комунальник».

Отже, КП «Дергачікомунсервіс», не розрахувавши та не подавши для встановлення до органу місцевого самоврядування економічно обґрунтовані витрати на надання Послуг,

застосовує економічно не обґрунтовані тарифи, що в свою чергу може призвести до ущемлення інтересів споживачів.

За відсутності ефективної конкуренції на ринку Послуг споживачі не мають альтернативних джерел придбання зазначеного товару. Тому, при отриманні Послуг споживачі вимушені погоджуватись на ціни домінуючої компанії, що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

Через обмеженість альтернативних джерел отримання Послуг домінуюча компанія стає для покупців торговельним партнером, стосунків з яким важко уникнути. За таких умов споживачі потребують спеціального правового захисту, оскільки сам ринковий механізм з адекватним рівнем конкуренції вже не функціонує і не може захистити їх належним чином.

Враховуючи наведене, бездіяльність КП «Дергачікомунсервіс», яка полягає у не розрахунку та не поданні Міській раді для встановлення тарифів економічно обґрунтованих витрат на надання Послуг, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яка була б неможливою за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає КП «Дергачікомунсервіс» (ідентифікаційний код – 38655895) такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити бездіяльність, яка полягає у нерозрахунку та неподанні Дергачівській міській раді для встановлення тарифів економічно обґрунтованих витрат на надання послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкової території, та містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яка була б неможливою за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.

Про виконання рекомендацій шляхом розрахунку та подання до Дергачівської міської ради для встановлення тарифів економічно обґрунтованих витрат на надання послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкової території відповідно до вимог Порядку формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869, повідомити Відділення у 3-місячний строк з дня їх отримання із наданням копій підтверджуючих документів.

Голова колегії

Н.В. Фастова